

Frede V. Nielsen (1998)

Spørsmålet om "kultur"...

Musikkfagets tredelte "base":

Tilbake til fagets relevans og verdier

Gruppeoppgave

Kjerneelementene (høringsutkastet)

Sentrale måter å «gjøre» faget!

Utøve musikk

Lage musikk

Oppleve musikk

Kulturforståelse

Musikkfagets verdigrunnlag

Musikk er en sosial, meningsskapende og meningsbærende kulturell praksis

Musikkfaget danner hele mennesket

Musikkfaget er også en arena for meningsbrytning – og kritisk tenkning

Bakgrunn

Hvorfor fornyes læreplanverket?

Oppdraget

Dybdelæring og kompetanse

Utdanningsdirektoratets "Kjerneelementer":

oppdrag:

Tilbakevendende musikkdidaktiske spørsmål:

Musikkfagets "kjerne" og "mest betydningsfulle innhold"?

"start her"

Status?

Nivå?

Bakgrunn

Hvorfor fornyes læreplanverket?

samfunnet endres – og da må også utdanningssystemet følge med

det er ikke god nok sammenheng mellom ulike deler av læreplanverket

læreplanene for fag er for omfattende så det blir for lite tid til 'dybdeløring'

Oppdraget

Dybdeløring og kompetanse

Utdanningsdirektoratets "Kjerneelementer":

Hvorfor fornyes læreplanverket?

Bakgrunn

Oppdraget

Redusere fagenes omfang

Tydligere prioriteringer i fagene og fordeling av innholdet mellom fag

Læreplanene skal legge bedre til rette for 'dybdeløring'

Mer fordypning, forståelse og relevans

Fortsatt høyt ambisjonsnivå

Dybdeløring og kompetanse

Utdanningsdirektoratets "Kjerneelementer":

Grunnlaget

2015

NOU : Fremtidens skole – Fornyelse av fag og kompetanser

2016

Stortingsmelding: Fag – Fordypning – Forståelse. En fornyelse av Kunnskapsløftet

11.10.2016

Innstilling 19 S (2016-2017) og Stortingsvedtak

KD februar 2017: Strategi for fagfornyelsen av Kunnskapsløftet og Kunnskapsløftet samisk

Februar 2017 Oppdragsbrev fra Kunnskapsdepartementet til Utdanningsdirektoratet

Utdanningsdirektoratet

Hvorfor fornyes læreplanverket?

Oppdraget

Dybdelæring og kompetanse

Bakgrunn

Utdanningsdirektoratets "Kjerneelementer":

Kompetanse

Kompetanse er å **kunne tilegne seg og anvende** kunnskaper og ferdigheter til å mestre utfordringer og løse oppgaver i kjente og ukjente sammenhenger og situasjoner. Kompetanse innebærer forståelse og evne til refleksjon og kritisk tenkning. (overordnet del, kap. 2.2)

Dybdelæring

"Skolen skal gi rom for **dybdelæring** slik at elevene utvikler forståelse av sentrale **elementer og sammenhenger** innenfor et fag, og slik at de lærer å bruke faglige kunnskaper og ferdigheter i **kjente og ukjente** sammenhenger. I arbeidet med fagene skal elevene møte oppgaver og delta i **varierte** aktiviteter av stadig **økende kompleksitet**." (overordnet del, kap. 2.2)

"Dybdelæring er å lære noe så godt at du forstår sammenhenger og kan bruke det du har lært i nye situasjoner. Dybdelæring er altså mer enn faglig fordypning". (UDIR)

sentrale elementer og sammenhenger

kjent og ukjent

variert

økende kompleksitet

Hva er kjerneelementer i fag?

«Kjerneelementer består av **sentrale begreper, metoder, tenkemåter, kunnskapsområder og uttrykksformer** i faget. Kjerneelementene i et fag er det elevene må lære **for å kunne mestre og anvende faget**, det mest **betydningsfulle** innholdet elevene skal arbeide med i opplæringen ..»
(meldingen)

«Innholdet i begrepet må videreutvikles med tanke på å gi rom for fagenes **egenart**»

«Kjerneelementene, de grunnleggende ferdighetene og de tverrfaglige temaene skal ses i **sammenheng** og utvikles i tråd med verdigrunnlaget...»
(strategi for fagfornyelsen)

Utdanningsdirektoratets
"Kjerneelementer":

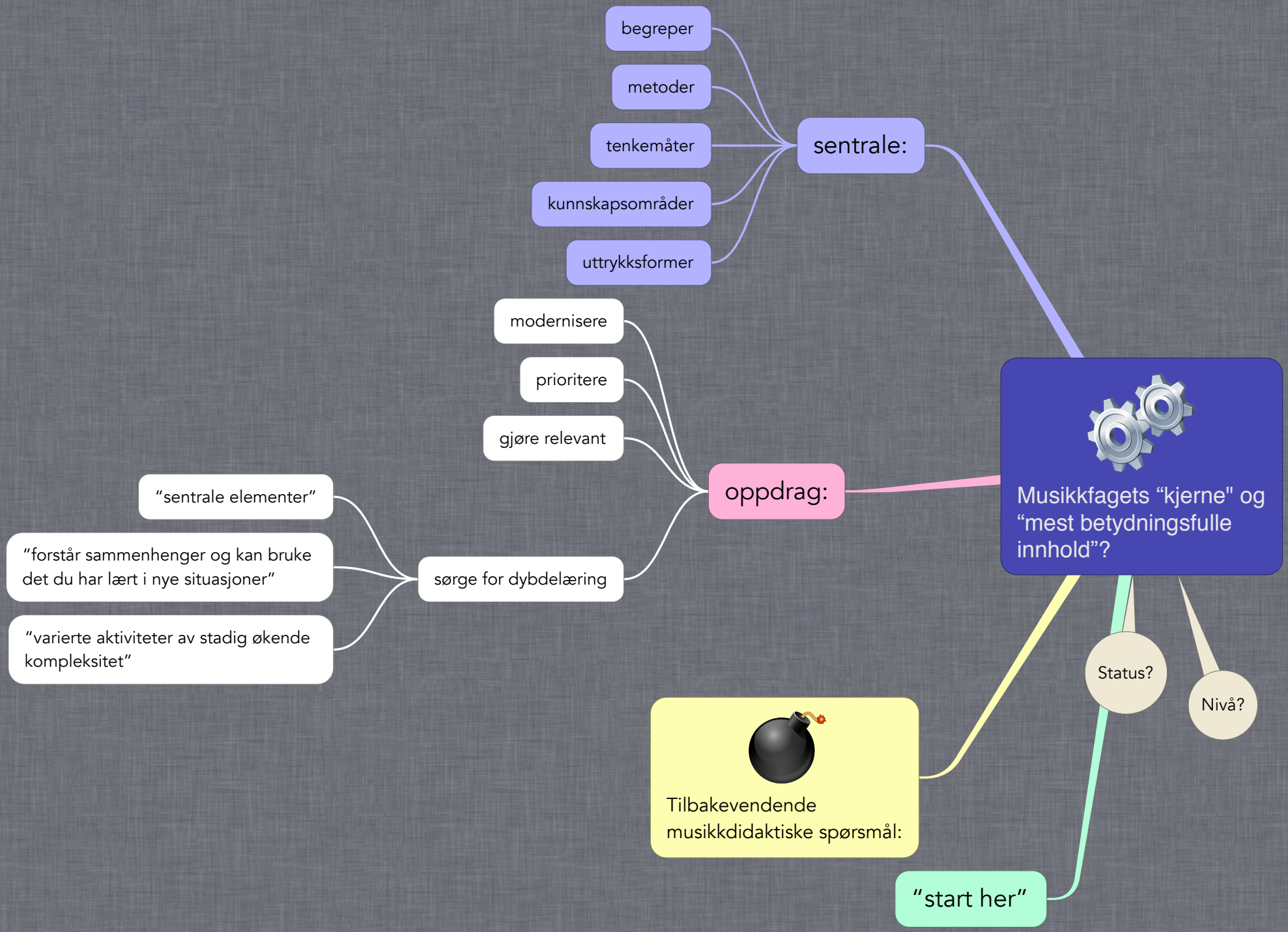
Hva er "kjerneelementene" i musikk?

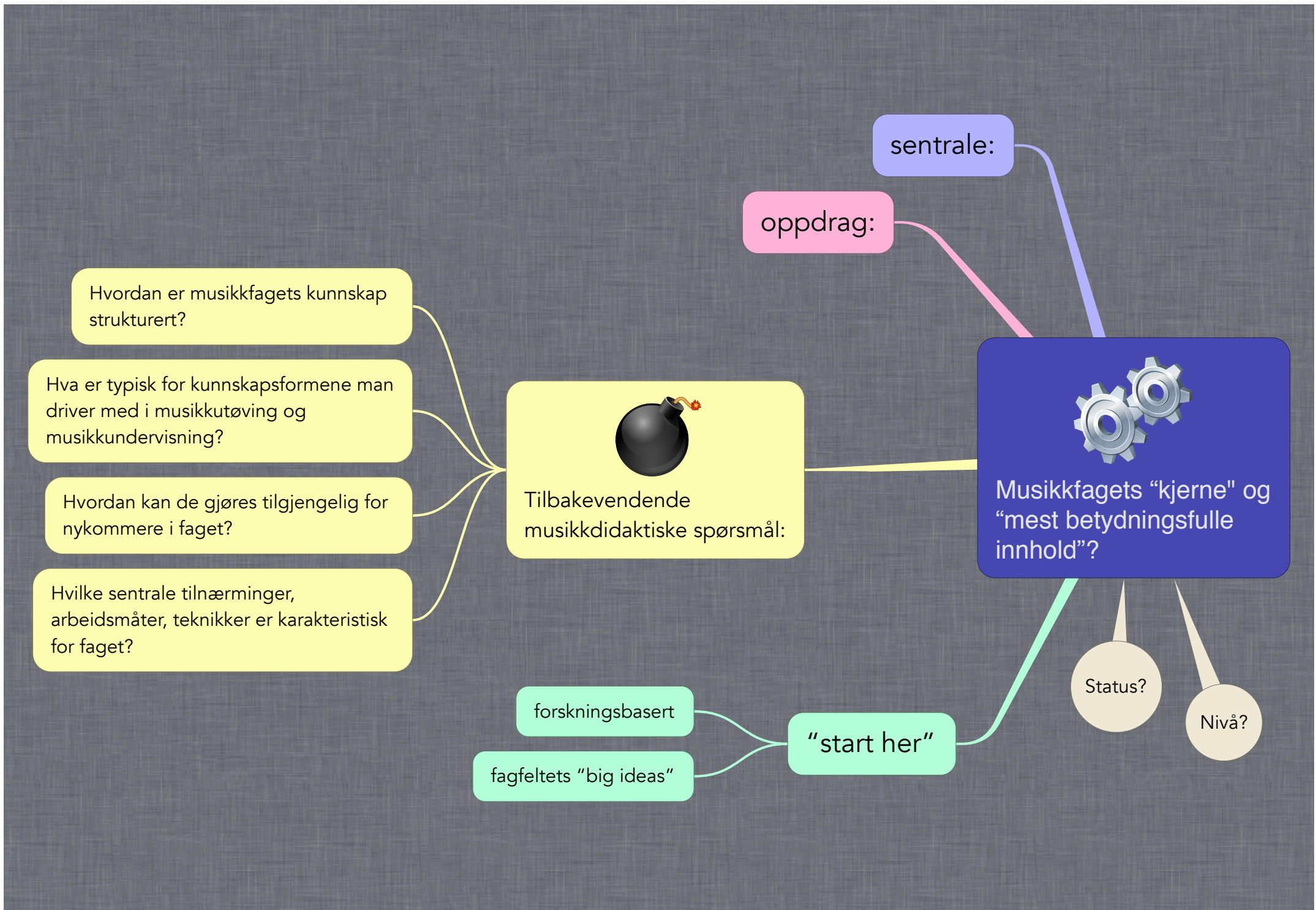
Kjerneelementer i faget musikk

(faglige, punktvis, ev kort setning)

Sentralt innhold i kjerneelementene

(innhold inkludert begreper, metoder, tenkemåter, kunnskapsområder og uttrykksformer i faget)

Musikkfagets tredelte
"base":

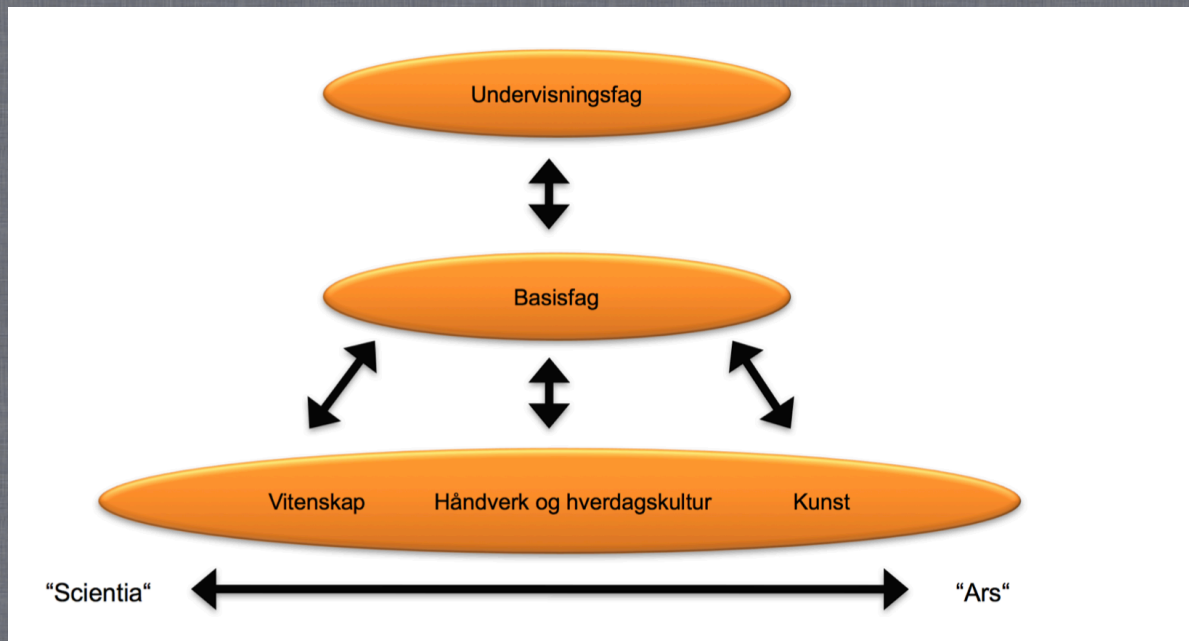
*Musikk er en sosial,
meningsskapende og
meningsbærende kulturell
praksis*

*Musikkfaget danner hele
mennesket*

*Musikkfaget er også en
arena for meningsbrytning –
og kritisk tenkning*

Musikkfagets
verdigrunnlag

Frede V. Nielsen (1998)

Musikkfagets tredelte "base":

Kultur som noe ekstraordinært?

Alt er kultur? «Culture is ordinary»

Kultur handler om etnisitet og nasjonalitet? "Kulturelt mangfold"

Spørsmålet om "kultur"...

Musikkfagets tredelte "base":

– Utgangspunktet for musikk som grunnskolefag må være musikk som **kultur og hverdagslivspraksis**.

– Fokus: elevers evne og mulighet til å oppleve, og delta i, sosial, musikalsk meningsskapning.

– Strategi: å utvikle elevers praktiske, aktive «musikerkap»

Musikk er en sosial, meningsskapende og meningsbærende kulturell praksis

– Er også en arena for å forstå seg selv, andre og verden.

–Musikk er sterkt knyttet til de emosjonelle sidene ved det å være menneske.

–En praksis som integrerer ulike former for kunnskap, ferdigheter og forståelse, refleksjon og kritisk tenkning.

Musikkfaget danner hele mennesket

– holdninger og verdier formidles og forhandles.

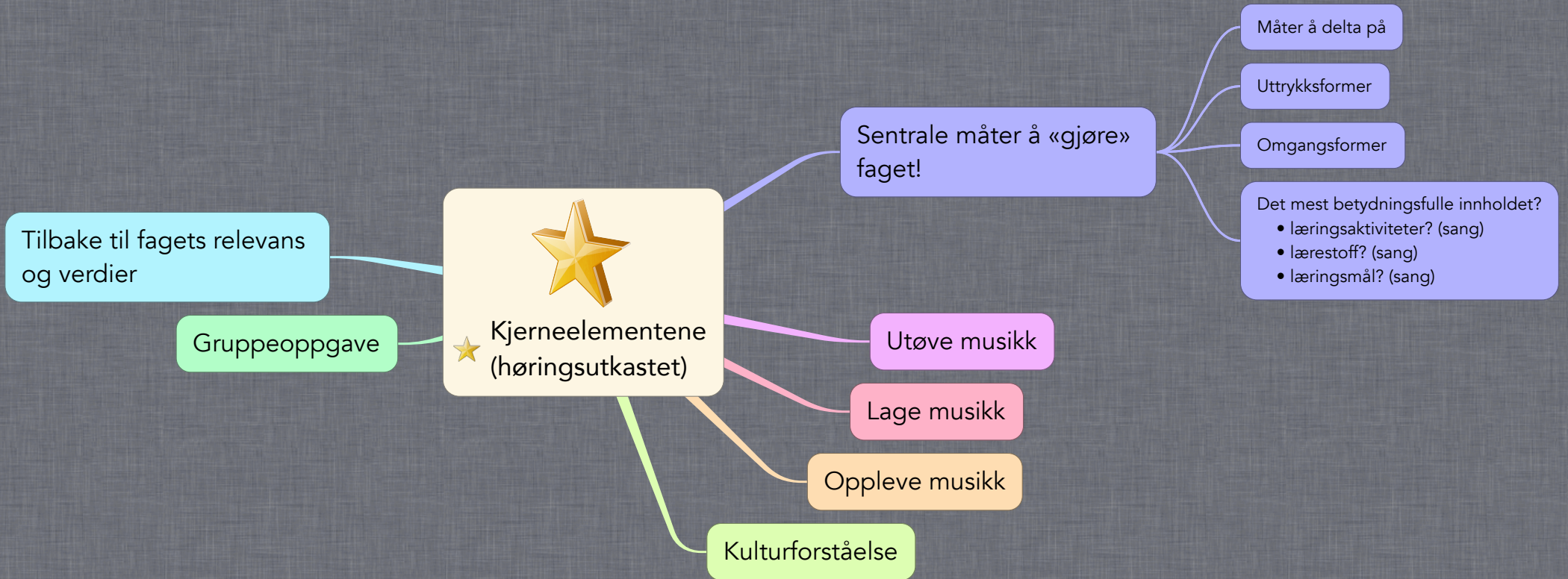
– Musikalsk kompetanse innebærer også evnen til å reflektere over og tenke kritisk

Musikkfaget er også en arena for meningsbrytning – og kritisk tenkning

Musikkfagets verdigrunnlag

Utøve musikk

Musikk er en sosial, kulturell og estetisk meningsbærende og meningsskapende praksis.

Kjerneelementet utøve musikk legger vekt på elevenes aktive deltakelse med stemme, kropp og instrumenter i samspill, framføring og lek og i ulike musikalske uttrykk og sjangre.

elevene som utøver:

- aktive
- deltakende

Måten de utøver:

- stemme
- kropp
- instrumenter

Utøvingspraksis:

- samspill
- framføring
- lek

Musikken som utøves:

- ulike uttrykk
- ulike sjangre

Lage musikk

Å kunne delta i musikalske sammenhenger og fellesskap er en viktig kompetanse i livet.

Kjerneelementet lage musikk legger vekt på at elevene arbeider kreativt ved å organisere og sette sammen musikkens grunnelementer til noe nytt eller å omforme noe kjent.

Kjerneelementet bidrar til å øve elevene i bevisst lytting i skapende prosesser.

Elevene skal få erfaring med og opplæring i ulike måter å lage musikk på og bli i stand til å ta i bruk ulike komposisjonsteknikker, verktøy og metoder.

Å lage er å kreativt:

- sette sammen til nytt
- omforme noe kjent

Å lage krever bevisst lytting

Ulike måter å lage:

- teknikker og metoder
- verktøy

Musikkens grunnelementer?

Oppleve musikk

Kjerneelementet oppleve musikk legger vekt på at elevene lytter aktivt og sansende.

Dette åpner for emosjonelle erfaringer fra det hverdagslige til de eksistensielle møtene med musikk, og gir elevene øvelse i å gi uttrykk for musikalske erfaringer.

Kunnskap om og kjennskap til musikk og musikalske virkemidler er utgangspunktet for en reflektert og utforskende tilnærming til musikkopplevelsen.

Lytte aktivt?
Lytte sansende?

- emosjonelle
 - hverdagslige
 - eksistensielle
- Opplevelser

Uttrykke opplevelse

Reflektere over og utforske opplevelse

- Gjennom kunnskap

‘Åpner for’

Kulturforståelse

Å kunne forstå egne og andres musikalske uttrykk, å utøve musikk, å lage musikk og å oppleve musikk forutsetter kulturell kompetanse.

Kjerneelementet kulturforståelse handler om hvordan sangen og musikken elevene utøver, lager og opplever, er forankret og har betydning i kulturen den springer ut av.

Musikk, sang og dans som estetiske uttrykk er påvirket av – og er uttrykk for – historiske og samfunnsmessige forhold.

Musikkens mening skapes når musikk brukes i sosiale sammenhenger, og musikk gir mening til sosiale hendelser og ritualer.

Å forstå (musikk som) kultur

- påvirket av, forankret i, kultur
- uttrykk for, kultur
- har betydning i, gir mening til, kultur

Lagt til i september-revideringen:

Kjerneelementet skal gi elevene erfaring med å spille, synge og danse i ulike sammenhenger.

Kjerneelementet bidrar til at elevene gjennom kreative prosesser får øve seg i håndverk, uttrykk og formidling.

Lagt til i september:

Kjerneelementet bidrar til å øve elevene i å **uttrykke seg** og å lytte bevisst i skapende prosesser.

Elevene skal få erfaring med og opplæring i ulike måter å lage musikk på og bli i stand til å ta i bruk ulike **improvisasjons-** og komposisjonsteknikker, verktøy og metoder.

Endret i september:

Kunnskap om og **erfaring med** musikk og musikalske virkemidler er utgangspunktet for en reflektert og utforskende tilnærming til musikkopplevelsen.

Endringer i september:

Å kunne forstå egne og andres musikalske uttrykk, å utøve musikk, å lage musikk og å oppleve musikk **både forutsetter og bidrar til** kulturell kompetanse.

Spill, sang og dans som estetiske uttrykk er påvirket av – og er uttrykk for – historiske og samfunnsmessige forhold. Musikkens mening skapes når musikk brukes i sosiale sammenhenger, og musikk gir mening til sosiale hendelser og ritualer.

Videre: "Dybdeløring i fag innebærer å anvende kunnskaper og ferdigheter på ulike måter, slik at elevene over tid kan mestre ulike typer faglige utfordringer individuelt og i samspill med andre"

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/dybdelaring/>

Matthew Arnold (1882): «The best which has been thought and said in the world»

Estetikk, kunstfilosofi

Raymond Williams

Pedagogikk, sosiologi, kulturteori